



Klamoš

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Hradec Králové

Nadmořská výška: 232 m n. m.

Počet obyvatel: 404

Adresa URL: www.klamos.cz

Okres: Hradec Králové

GPS souřadnice: 50.125583N, 15.501252E

První pís. zmínka: 1356 (668 let)

PSČ: 503 51

Historie obce Klamoš

Nejstarší písemná zmínka o obci pochází z roku 1356 a nalézáme ji v církevních knihách, které jsou uloženy v Archivu Pražského hradu. Latinský zápis v českém překladu hovoří o ustavení nového faráře v loučenském kostel.

Především z církevních zápisů, ale i ze zápisů v zemských deskách se dozvídáme o vladycích na klamošské tvrzi. V roce 1370 objevujeme Jana Šerce z Klamoše, který měl podací hlas při kostele v Újezdě. Mezi léty 1370–1378 se Půta z Klamoše zavázal uhradit notáři Hynkovi 50 grošů. V roce 1378 se připomíná Neplach z Klamoše a poté Milota z Klamoše.

Milota zaujímal mezi okolními vladyky výsadní postavení a tak se s ním setkáváme v historických pramenech několikrát. Nejcennější pro historii obce je listina z roku 1401, která je uložena v Národním archivu v Praze ve fondu Benediktinského řádu. Jedná se o arbitrážní zápis, kde klamošský vladyka Milota vystupuje v roli arbitra a k této listině je přivěšena jeho pečeť. Pečeť je velice zachovalá a je to jediná památka na středověkou Klamoš.

Počátkem 16. století se setkáváme s posledním klamošským vladykou Jetřichem, který držel tvrz pravděpodobně do roku 1508. Rokem 1521 se Klamoš dostává do majetku Pernštýnů a ti ji v roce 1547 postupují královské komoře. Bitva na Bílé hoře roku 1620 přináší pohromu nejen pro národ a stát, ale hlavně pro nejpočetnější vrstvu, venkovský lid. Zachovalý soupis klamošských usedlíků z roku 1638 svědčí o nebyvalé zkáze, kterou přinesla dvě desetiletí války. Z 12 stavení jich bylo shledáno 6 bez živé duše. Nejtěžším břemenem venkovského lidu byla roboty. Byla to povinnost pracovat bez náhrady na panských pozemcích buď osobou (roboty pěší) nebo potahem (roboty potažní). Byla to povinnost nikoliv osobní, ale věčná, která trvala jako reálné břemeno na gruntu a převáděla se z otce na syna, ze starého hospodáře na nového. Zvyšování robotních povinností vedlo až k selskému povstání v roce 1775. Zda se klamošští zúčastnili selského povstání nevíme, ale jistě nestáli stranou tak významné události. Vedle roboty, naturálních dávek a řádných daní museli klamošští přispívat i na válečná tažení Habsburků. Ulehčení venkovskému lidu přinesla až vláda Josefa II. a zejména jeho patent o zrušení nevolnictví (1781). Na zrušení roboty si však naši předci museli počkat až do roku 1848. V souvislosti s touto reformou docházelo k převratným změnám především na venkově a v zemědělství.

POVĚST O KLAMOŠSKÉ LÍPĚ

Tam, kde se ještě dnes Na zámku říkává, stávala ve Vápně hrdá tvrz. Od té doby uplynulo v Cidlině mnoho vody a lesy okolo vápenské tvrze byly častokrát vykáčeny a zase právě tolikrát vyrostly. Protože tvrz



stavěli Rožmberkové, lze mít za to, že byla pevná. Na vápenské tvrzi vládl za starých časů rytíř, jehož jméno vybledlo už v paměti lidu a zápisy o něm se nedochovaly. Onen rytíř byl člověk rázný, bojovného ducha a nade vše miloval rytířské hry a lov. V těch dobách, o nichž hovoříme, bylo kolem Vápna mnoho lesů. V lesích se probíhala zvěř vysoká i černá, proto rytíř miloval tolik lov. Lovil vášnivě jeleny právě tak, jako divoké kance a vlky. Vlci mu však způsobovali na zvěři mnoho škod. Dal proto vyhloubit v zemi vlčí pasti, kam jeho myslivci vlky lapali a za každý vlčí čenich byli dobře odměňováni. Vápenskému rytíři nestačilo lovit jen ve vlastních lesích a dával se pozvat na hony k jiným šlechticům. Jednou, bylo to pozdě večer a měsíc se schovával za mraky, se vracel náš rytíř do Vápna. Byl všecek rozmrzen nad odmítnutím, jehož se mu dostalo od krásné dcery chlumeckého rytíře. Když přijížděl k Peklu, těžké mraky zastřely měsíc docela a náhle se ochladilo. Rytíř cítil, že bouřka je nedaleko. Zabořil koni ostruhy do slabin a cvalem se dal klamošskými lesy k Přepychám. Zahřmělo jendou, v zápětí po druhé. Kůň se vzepjal na zadní a jezdec musil bedlivě dávat pozor, aby ho poplašené zvíře nesvrhlo. Do korun stromů narazil prudký vítr a kapka za kapkou bily rytíři do očí. Než dojel ke staré lípě, proměnila se cesta v blátivé jezero. A dešti ne a ne konec. Rytíři došla trpělivost. Hlavou mu vířily myšlenky na odmítnutí chlumecké hradní slečny. Zvolal pohněvaně: Hrom do toho uhoď! . Sotva to dořekl, silně se zablesklo. Boží posel sjel do staré klamošské lípy a zanechal po sobě na kmeni silnou uhelnou stopu. Kůň se vzepřel, zařičel leknutím a postavil se na zadní nohy. Překvapený rytíř se nevzpamatoval. Skácel se do bláta jako bezduchý a pádem si zlomil vaz. Hrom skutečně uhoď a přinesl svému vyzyvateli smrt. Lid později pověsil na klamošskou lípu, nejstarší to lípu v našem kraji, obrázek Matky Boží, aby chránila pocestné před podobným osudem, jaký stihl vápenského rytíře.

